

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vērtēšanas kārtības izstrādes pamatprincipi izglītības iestādē

Uzraudzības departamenta
direktora vietnieks
Maksims Platonovs

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Par ko šodien runāšu?

- normatīvo aktu veidi
un iekšējo normatīvo aktu vieta normatīvo aktu hierarhijā
- iekšējo normatīvo aktu izdošanas pamatnoteikumi
- iekšējo normatīvo aktu sagatavošanas pamatnoteikumi
- izglītības iestādes rīcība līdz 2020./2021.mācību gada sākumam
- apsvērumi vērtēšanas kārtības aktualizācijas nepieciešamībai
- vērtēšanas kārtībā ietveramie jautājumi
- biežāk uzdotie jautājumi

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Normatīvo aktu veidi

ārējie normatīvie akti (saistoši visiem)

- 1) **Latvijas Republikas Satversme**
 - 2) **likumi**
 - Izglītības likums
 - Bērnu tiesību aizsardzības likums u.c.
 - 3) **Ministru kabineta noteikumi**
 - Pedagogu darba samaksas noteikumi
 - Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību u.c.
 - 4) **pašvaldību saistošie noteikumi**
 - Par bērnu reģistrācijas, uzņemšanas un atskaitīšanas kārtību Liepājas pilsētas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs
 - Par pirmsskolas izglītības nodrošināšanu Ozolnieku novadā u.c.
- + **Eiropas Savienības un starptautiskās tiesību normas**
- Konvencija pret diskrimināciju izglītībā
 - Eiropas konvencija par diplomu līdzvērtību iestājam universitātēs u.c.

iekšējie normatīvie akti (saistoši noteiktam personu lokam)

- 1) **nolikums / reglaments** – nosaka iestādes, iestādes izveidotās koleģiālās institūcijas vai struktūrvienības uzbūvi un darba organizāciju
(skolas nolikums, izglītības pārvaldes nolikums, Izglītības un zinātnes ministrijas reglaments)
- 2) **instrukcija** – nosaka ārējo normatīvo aktu vai vispārējo tiesību principu piemērošanu
(Tiesību akta projekta sākotnējās ietekmes izvērtēšanas kārtība, Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmas lietotāja instrukcija)
- 3) **ieteikumi** – nosaka normatīvajos aktos piešķirtās rīcības brīvības izmantošanu, nosakot vienveidīgu rīcību vienādos gadījumos
(vienotās prasības valsts institūciju biroja telpām, ieteikumi skolēnu zinātniski pētnieciskā darba izstrādei latviešu literatūrzinātnē, ieteikumi tehnisko specifikāciju sagatavošanā)
- 4) **uzvedības noteikumi** – nosaka pārvaldes lēmuma pieņemšanas procedūru, pārvaldes amatpersonu un citu darbinieku pienākumu pildīšanu, uzvedības noteikumus, darba aizsardzību iestādē, kā arī citus jautājumus, kas attiecas uz iestādes darbību
(darba kārtības, noteikumi, iekšējās kārtības noteikumi, vērtēšanas kārtība)

jāatbilst / nevar būt pretrunā

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Iekšējo normatīvo aktu izdošanas pamatnoteikumi – 1

iekšējam normatīvam aktam jābūt:

- **likumīgam** – jāatbilst ārējiem normatīvajiem aktiem, vispārējiem tiesību principiem (t.sk. valsts pārvaldes principiem un administratīvā procesa principiem), starptautisko tiesību normām, iekšējiem normatīvajiem aktiem, kurus izdevusi augstāka iestāde vai amatpersona
- **lietderīgam** – pirms izdošanas jāizvērtē tā nepieciešamība
- **ar juridisku spēku** – jābūt izdotam atbilstoši kompetencei, pilnvarojumam un jābūt noformētam ar nepieciešamajiem rekvizītiem (jāievēro dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas noteikumi)

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Iekšējo normatīvo aktu izdošanas pamatnoteikumi – 2

iekšējo normatīvo aktu izdošanā jāievēro:

- **Valsts pārvaldes iekārtas likums**, tostarp 72.panta IX nodaļa „Iekšējie normatīvie akti” (sk. <https://likumi.lv/doc.php?id=63545>)
- **Administratīvā procesa likums** (sk. <https://likumi.lv/ta/id/55567>)
- **Dokumentu juridiskā spēka likums** (sk. <http://m.likumi.lv/ta/id/210205>)
- **Ministru kabineta 04.09.2018. noteikumi Nr.558 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība”** (sk. <https://likumi.lv/ta/id/301436>)
- **Ministru kabineta 03.02.2009. noteikumi Nr.108 „Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi”** (sk. <http://m.likumi.lv/doc.php?id=187822>)

papildus:

- **Normatīvo aktu projektu izstrādes rokasgrāmata**
<https://tai.mk.gov.lv/book/1/chapter/23>

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Iekšējo normatīvo aktu sagatavošanas pamatnoteikumi – 3

Iekšējā normatīvā akta tekstu raksta:

- lakonisku
- ievērojot valsts valodas literārās un gramatiskās normas, juridisko terminoloģiju un pareizrakstības prasības
- normatīvajiem aktiem atbilstošā vienotā stilistikā, izmantojot vienvēidīgas un standartizētas vārdiskās izteiksmes
- izklāstot to loģiskā secībā

Iekšējā normatīvā aktā neietver normas, kas:

- ir deklaratīvas
- dublē augstāka vai tāda paša spēka normatīvā akta tiesību normās ietvertu normatīvo regulējumu
- dublē pašā normatīvā akta projektā ietvertu normatīvo regulējumu
- nosaka pienākumus privātpersonai vai citai personai (iestādei), kura nav padota iekšējā normatīvā akta izdevējam

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Kāda ir izglītības iestādes rīcība līdz 2020./2021.mācību gada sākumam?

- jāizdod jauna vai jāaktualizē spēkā esošā vērtēšanas kārtība
- aktualizējot spēkā esošo vērtēšanas kārtību, jāņem vērā:
 - ✓ „jaunajā” valsts pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības standartā noteiktās prasības
 - ✓ līdz šim izglītības iestādē ar vērtēšanu identificētie problēmjaucājumi
- kritiski jāizvērtē, kuras spēkā esošajā vērtēšanas kārtībā ietvertās normas atstājamas, papildināmas vai svītrojamas, un kuras normas vēl nepieciešams ietvert
- ja grozījumu apjoms pārsniedz pusi no vērtēšanas kārtībā esošajām normām, jāizdod jauna vērtēšanas kārtība

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Kādēļ nepieciešams aktualizēt vērtēšanas kārtību?

- uzsvars uz formatīvo vērtēšanu
- 2020./2021.mācību gadā 1., 4., 7. un 10.klasē skolēnu mācību sasniegumi nevar tikt vērtēti ar „ieskaitīts” vai „neieskaitīts” (var tikt izmantoti kā informatīvi apzīmējumi)
- aktualizēti/ietverti „jauni” mācību snieguma vērtēšanas pamatprincipi, piemēram ietverts iekļaujošais un izaugsmes princips, izslēgts – pozitīvo sasniegumu summēšanas princips
- 1.-3.klasē skolēna mācību sniegums mācību gada noslēgumā summatīvā vērtēšanā tiek izteikts apguves līmeņos
- noteikta vērtējuma apstrīdēšanas iespēja
- būtiski palielinās izglītības iestādes/pedagoga patstāvība un līdz ar to arī atbildība vērtēšanā (izglītības iestādei un tās pedagogiem ir jāspēj argumentēt un izskaidrot vērtēšanas sistēma, tostarp vērtējumi)

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vērtēšanas kārtības izdošanas pamats

- Vispārējās izglītības likuma 10.panta trešās daļas 2.punkts (sk. <https://likumi.lv/doc.php?id=20243>)*
- Ministru kabineta 12.08.2014. noteikumu Nr.468 „Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu, pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatizglītības programmu paraugiem” 31.punkts (sk. <https://likumi.lv/ta/id/268342>)
- Ministru kabineta 21.05.2013. noteikumu Nr.281 „Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem” 29.punkts (sk. <https://likumi.lv/ta/id/257229>)
- Ministru kabineta 27.11.2018. noteikumu Nr.747 „Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem” 15.punkts (sk. <https://likumi.lv/ta/id/303768>)* un 11.pielikuma 19.punkts, 12.pielikuma 21.punkts...
- Ministru kabineta 03.09.2019. noteikumu Nr.416 „Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem” 20.punkts (sk. <https://likumi.lv/ta/id/309597>)* un 11.pielikuma 16.punkts...

* ja tiks izdota jauna vērtēšanas kārtība, jāietver atsauce tikai uz šiem normatīvajiem aktiem

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vērtēšanas kārtībā ietveramie jautājumi – 1

Izglītības kvalitātes valsts dienesta izstrādātie ieteikumi izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanā

(sk. https://ikvd.gov.lv/wp-content/uploads/2018/03/Izgl%C4%ABtojamo_m%C4%81c%C4%ABbu_sasniegumu_v%C4%93rt%C4%93%C5%A1ana_2018.pdf)

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vērtēšanas kārtībā ietveramie jautājumi – 2

- vispārīgie jautājumi
 - ✓ *ko kārtība nosaka*
 - ✓ *īss regulējamo jautājumu izklāsts*
 - ✓ *kam kārtība ir saistoša*
 - ✓ *kārtībā ietvertu terminu skaidrojums u.tml.*
 - ✓ *izglītības iestādē ar vērtēšanu saistīto apzīmējumu skaidrojums*
- vērtēšanas pamatprincipi
(cik bieži un kādā veidā veic formatīvo un summatīvo vērtēšanu, kāds ir pārbaudījumu apjoms un skaits, vērtējuma izteikšanas veids, „nv” (nav vērtējuma) izmantošanas gadījumi u.tml.)
- vērtējumu atspoguļošana , tostarp apzīmējumu lietošana, un paziņošana
- vērtējumu uzlabošanas un apstrīdēšanas iespējas
- noslēguma jautājumi
 - ✓ *kad kārtība stājas spēkā*
 - ✓ *ja tiek izdota jauna kārtība, tad jāatzīst iepriekšējā par spēku zaudējušu*

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Biežāk uzdotie jautājumi – 1

- **Vai ir/būs vērtēšanas kārtības paraugs?**

Šobrīd aicinām iepazīties ar Izglītības kvalitātes valsts dienesta izstrādātajiem ieteikumiem izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanā.

Ar konkrētiem jautājumiem sākotnēji aicinām vērsties izglītības pārvaldēs vai pie izglītības speciālistiem, kuriem Izglītības kvalitātes valsts dienests sniegs ieteikumus saistībā ar vērtēšanas kārtības izstrādi/pilnveidi.

- **Vai vērtēšanas kārtība ir jāsaskaņo ar kādu institūciju?**

Nav (izņemot gadījumu, ja tas noteikts, piemēram, izglītības iestādes nolikumā).

- **Vai vērtēšanas kārtībā ir nepieciešams iekļaut jau normatīvajos aktos noteiktās normas?**

Nav.

- **Vai 2020./2021.mācību gadā jābūt divām vērtēšanas kārtībām?**

Nav jābūt, ir aktualizējama šobrīd spēkā esošā vai izdodama jauna.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Biežāk uzdotie jautājumi – 2

- **Vai pieļaujams „jauno” pieeju vērtēšanā attiecināt uz visām klasēm?**
Pieļaujams ciktāl tā nav pretrunā ar „vecu” (piemēram, 2020./2021.mācību gadā 2., 3., 5., 6., 8., 9.klasē vērtējuma izlikšana katra semestra noslēgumā ir obligāta).
- **Vai ir plānoti grozījumi MK noteikumos Nr.492 „Mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība speciālās izglītības programmās”?**
Atbilstoši Izglītības kvalitātes valsts dienesta rīcībā esošajai informācijai – ir plānoti.
- **Vai ir pieļaujams turpināt vērtēt izglītojamā attieksmi?**
Tāpat kā līdz šim, tikai kopā ar pārējiem kritērijiem.
- **Vai turpmāk „n/v ” būs līdzvērtīgs aprakstošam vērtējumam?**
Nē, jo „n/v ” (nav vērtējuma) norāda uz prasības neizpildi.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Biežāk uzdotie jautājumi – 3

■ Vai „nv” ietekmē semestra un/vai gada vērtējumu?

Tāpat kā līdz šim „n/v” (nav vērtējuma) norāda uz prasības neizpildi un nekādā veidā nevar ietekmēt gala vērtējumu. Vienlaikus vērtējuma izlikšanā semestrī jānodrošina vienlīdzības principa ievērošana, nenostādot izglītojamos nevienlīdzīgā situācijā un nepieļaujot, piemēram, ka izglītojamā gala vērtējuma izlikšanā vienas klases ietvaros tiek ņemts vērā atšķirīgs obligāti veicamo uzdevumu (darbu) skaits.

Izgl.	uzdevums (obligāts)	uzdevums	uzdevums (obligāts)	uzdevums	uzdevums (obligāts)	uzdevums	gala vērtējums
A	7	5	6	n/v	8	i	7
B	7	n/v	7	7	n/v	ni	jāizpilda obligātais uzdevums
C	2	5	7	5	4	ni	5
D	4	n/v	5	n/v	6	i	5

**apzīmējums „n/v” (nav vērtējuma)*

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Biežāk uzdotie jautājumi – 4

- **Vai turpmāk vērtējumi jāizliek katra semestra noslēgumā?**
Lai gan 2020./2021.mācību gadā 1., 4., 7., 10.klasē vērtējuma izlikšana semestra noslēgumā nav obligāta, atbildīgi jāizvērtē šādas pieejas piemērošanas nepieciešamība, jo jāņem vērā, ka:
 - a) *2020./2021.mācību gadā būs spēkā „vecais” valsts pamatizglītības standarts (2., 3., 5., 6., 8., 9.klasē) un vispārējās vidējās izglītības standarts (11., 12.klasē), kas nosaka obligātu vērtējuma izlikšanu semestra noslēgumā;*
 - b) *skolēns mācību gada ietvaros var mainīt izglītības iestādi. Izglītības iestāde var 1., 4., 7., 10.klasē izlikt skolēniem vērtējumu mācību priekšmetos katra semestra noslēgumā.*

- **Vai izglītojamam gala vērtējums ir jāizliek katrā integrētajā mācību priekšmetā atsevišķi?**
Nē, izglītojamajam jāizliek viens gala vērtējums.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

būt
uzklausītam

saņemt
skaidrojumu

saņemt
ieteikumus

gūt
apstiprinājumu

gūt
iedrošinājumu

sazinoties **telefoniski** ar
Izglītības kvalitātes valsts dienesta
darbiniekiem

www.ikvd.gov.lv/kontakti

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Paldies par uzmanību!

Izglītības kvalitātes valsts dienests

Smilšu iela 7, Rīga, LV-1050

tālrunis: 67222504, e-pasts: ikvd@ikvd.gov.lv

tiešais tālrunis **67507837**, mobilais tālrunis: **28641336**

e-pasts: maksims.platonovs@ikvd.gov.lv